

TEO'NUN KAKA KİTABI

BİRLİKTE OKUMA REHBERİ¹

No: 5

KİTAP: Teo'nun Kaka Kitabı

YAZAR: Yağmur Artukmaç
Pınar Çakır Aksu

RESİMLEYEN: Nurbanu Asena

YAYINEVİ: Bilgi Yayınevi Çocuk Kitaplığı

BASKI YILI: Mayıs 2020, 38. Baskı

SAYFA SAYISI: 22

ISBN: 978-975-22-0522-2

Kitabın Konusu:

Teo'nun Kaka Kitabı, Teo'nun kakasını tuvalete yapmayı öğrenirken ailesi ile olan iletişimini konu almakta. Kitabın ilk bölümünde; çocukla birlikte okunmak üzere, bezden tuvalet kullanımına geçme süreci öyküleştirilmiş, ikinci bölümünde ise; bu süreçte anne babaların işine yarayacak önerilere yer verilmiş.

Çocuklarla tuvalet alışkanlığı üzerine sohbet etmeyi kolaylaştıran öykü, yalın çizimlerle desteklenmiş. Daha büyümediğini söyleyerek kakasını tuvalete yapmak istemeyen Teo, anne babası ile sohbet edip, sorular sorunca ve arkadaşlarını gözlemleyince bakalım fikrini değiştirecek mi?

Kitap Hakkında:

Teo'nun Kaka Kitabı'nı, diğer resimli çocuk kitaplarından farklı olarak, tuvalet alışkanlığı kazandırma amaçlı olması, çocuğu ve anne babayı süreçle ilgili olarak bilgilendirmeyi içerdiği için listemize aldık.

Her kitapta olduğu gibi kitabın içeriğini değerlendirerek kendi özellikleriniz,

¹ Okuma Kültürü Derneği gönüllüsü Esen Dinçel Temur tarafından hazırlanmıştır.

çocuğunuzun yaşı, gelişimi, hazır oluşu ve hızına göre hareket etmenizi öneririz.

Teo'nun Kaka Kitabı'nda, geleneksel cinsiyet rollerini tekrarlayan bir içerik ve kaka yapmanın sıkıntı verici bir şey olduğuyla ilgili bazı vurgular var. Bunları nasıl değerlendireceğinizi, bu konuda çocuğunuzla neler konuşmak istediğinizi, kitabı birlikte okumaya başlamadan önce düşünmenizi öneririz.

Ayrıca kokuları öğrenme, tikslenme gibi vurgular yapmadan tarafsız olarak konuşmak çocuğunuzun kendine ait olan çiş, kaka, ter, tükürük gibi diğer vücut sıvılarını doğal görmesine yardımcı olacaktır.

Biz kitabı çocukla okurken birlikte keyif almanın ön planda tutulmasını önemsiyoruz.

Tuvalet alışkanlığı kazanma, katı gıdaya geçme, emmeyi bırakma, yürümeye başlama gibi doğal bir gelişim sürecidir. Bu süreçte önemli olduğunu düşündüğümüz bazı noktaları burada paylaşmak istiyoruz.

- Bu süreci eğlenceli bir yaşam dönemine çevirebilmeniz için anne babanın ve çocuğa diğer bakım verenlerin (bakıcı ya da dede / annee / babaanne) bu dönemde sakin, sabırlı ve özverili olmasında yarar var. Yine aynı ekibin eşgüdümü ve işbirliği yaparak çalışması işleri kolaylaştıracak, çocuğunuzun kafasının karışmasını engelleyecektir. Bunun için ekip olarak çocuktan önce yola koyulmakta yarar var.

- Biz süreci bir görev olarak görmüyoruz, sonucunun başarı ya da başarısızlık olarak değerlendirilmesinden kaçınıyoruz. Aileyi, süreci kolaylaştırmak için yön veren ve destekleyici olarak görüyoruz. Çocuğunuzun davranışını onaylayarak yalnız olmadığını hissettirebilirsiniz.

- Hayatınızda başka değişiklikler olacaksa (taşınma, yeni kardeş vb.) tuvalet alışkanlığı kazandırma çalışmalarını da araya sıkıştırmak sizi yoracaktır. Evinizin düzeni normale dönene kadar bekleyebilirsiniz.

- Sürece başlarken her şeyin yolunda gittiğine dair çocuğunuzun doktorunun görüşünü almanız iyi olabilir.

Son olarak, diğerk gelişim dönemlerini çocuğunuzla birlikte nasıl geçirdiyseniz bu zamanı da öyle geçireceğinizi hatırlamanızı isteriz.

YAZAR / RESİMLEYEN

YAZARLAR

Yağmur Artukmaç

1994 Bilkent İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü tamamladı. 2008 yılında bir psikiyatri merkezinde çalışmaya başladı ve kendi çocuklarıyla yaşadığı sorunlardan yola çıkarak merkezde çalışan arkadaşlarıyla birlikte kitap yazmaya başladı. "Teo'nun Kaka Kitabı" ilk kitabı 2014 yılında, Bilgi Yayınevi tarafından yayımlandı.

Yazar, kitaplarında doğal olmaya, anne babaların çok iyi ebeveyn olmak isterken, istemeden yaptıkları hataları esprili şekilde yansıtmaya çalıştı. Çocukların büyüme ve gelişme evresinde yaşadığı süreçleri uzman görüşlerinin yanı sıra kendi deneyimlerini de katarak yazdığı kitaplar, ebeveynler için yol gösterici bir nitelik taşıyor. Her kitabın ilk bölümünde yaşanan sorunun ve çözüm

yolunun çocuğun anlayacağı şekilde anlatıldığı bir resimli öykü yer alırken, ikinci bölümünde anne-babalara dönük, uygulanabilir önerilere yer verilmiş.

Yazarın diğerk kitapları; Teo'nun Tırnak Yeme Kitabı, Teo'nun Gece Korkusu Kitabı, Teo'nun Can Sıkıntısı Kitabı, Teo'nun Dalga Geçme Kitabı, Teo'nun Tablet Kitabı, Teo'nun Ben Nereden Geldim Kitabı, Kral Teo Kitabı

Kaynak: <http://teis.yesevi.edu.tr/modde-detay/artukmac-yagmur#>

Pınar Çakır Aksu

Lisans eğitimini Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, Psikoloji Bölümü'nde, Yüksek Lisans eğitimini ise aynı üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji alanında tamamlayarak uzmanlığını almıştır. Pınar Çakır Aksu 2006 yılından beri, klinik çalışmalarının yanı sıra, psikoloji odaklı

eğitimler vermektedir. Ayrıca psikodrama odaklı grup çalışmaları da yapmakta olup kendisi FEPTO (Federation of European Psychodrama Training Organizations) onaylı uluslararası psikodrama terapistidir.

Teo'nun Kaka Kitabı ve Teo'nun Zorbalık kitabı yazarlarındandır.

Kaynak: <https://www.madalyonkurumsal.com/egitmenler/pinar-cakir-ataman/>

Resimleyen:

Nurbanu Asena

Yönetmen, Animatör, İllüstratör

1988 yılında Ankara'da doğdu. Disney animasyonlarından etkilenip, bu alanda çalışmaya karar verdiğinde henüz sekiz yaşındaydı. On yedi yaşında New York'a taşınarak, Parsons School of Design'ın Tasarım ve Teknoloji bölümünde öğrenimin görmeye başladı. Okuduğu sürece New York, İstanbul, Floransa ve Pekin'de çeşitli film ve animasyon projelerinde görev aldı.

Daha çok psikolojik, sosyolojik ve insanları empati yapmaya iten öyküler yapmayı seviyor. Genel olarak kendine dert edindiği sorunları anlatmaktan veya başkalarının görmediği bakış açılarını yakalamaktan hoşlanıyor.

Diğer kitapları; Teo'nun Tırnak Yeme Kitabı, Teo'nun Gece Korkusu Kitabı, Teo'nun Can Sıkıntısı Kitabı, Teo'nun Dalga Geçme Kitabı, Teo'nun Tablet Kitabı

Kaynak: <http://besiktas.bel.tr/Sayfa/846/canlandiranlar-yetenek-kampi-le-vent-kultur-merkezi-nde>
<https://animasyonunkadinlari.org/nurbanu-asena/>

SÖZCÜKLER / DEYİMLER

Teo'nun Kaka Kitabı'nda geçen çocuklarınızın bilmediğini/ merak edeceğini/ ayrıntılı öğrenmek isteyeceğini düşündüğünüz sözcükleri, deyimleri, ifadeleri önceden belirleyebilirsiniz.

Bizim gözümüze takılanlar:

Tırmanma barı...

kıs kıs gülme...

kanalizasyon, bağırsak, vitamin, pelerin, öfke ...

Bu liste gibi, çocuğunuzla birlikte hatırlamak, üzerine konuşmak, tartışmak istediğiniz diğer sözcükleri, terimleri, ifadeleri içeren bir liste oluşturabilirsiniz. Kuşkusuz okuma sırasında çocuğunuzun da katkısıyla aklınıza gelen, üzerinde durmak istediğiniz farklı sözcükler, ifadeler çıkacaktır. Listenin ucu açık...

SOHBET SORULARI

Kitabı okumadan önce kendinizle konuşun, bu süreci sakın ve eğlenceli bir zamana dönüştürmeye hazır mısınız?

Birlikte okumaya başlarken, önce kitabın dış ön kapağına bakın, sonra isterseniz arka kapağa ve öykü başlamadan önceki iç kapaklara birlikte şöyle bir hızlıca göz atın. Bunu yaparken; kitabın kapağındaki resmi, adını, yazarını, resimleyenini paylaşın; arka kapaktaki bilgilere, yayınevine, bandrolüne, vb. kısaca değinin. Yazıları parmağınızla göstererek okursanız çocuğunuzun takip etmesine yardımcı olabilir, kendi başına okumasının ilk temellerini de atmış olursunuz.

Kitapta yer alan bazı içeriklerin çocuğunuzun yaşına uygun olmadığını düşünüyorsanız ve çocuğunuz her hangi bir içerikle ilgilenmiyorsa hızlı geçebilirsiniz. Okuma yaparken gereksiz bilgi yüklemesi çocuğunuzun kitapla temasının kesilmesine yol açabilir.

Öykünün geçtiği yeri ve karakterleri tanımak ve öyküyü anlamak amacıyla sorular sorup cevap arayabilirsiniz. Bizim aklımıza gelen bazı sorular aşağıda. İsteddiğiniz gibi çoğaltabilirsiniz, başka sorular sorabilirsiniz. Soruların ucu açık...

- Kitabın kapağında neler görüyorsun? Kitapta başka hangi karakterler var acaba?
- Konuşma balonunu göstererek, bunun ne olduğu ve ne işe yaradığını anlatmak yeni bir öğrenme için bir fırsat olabilir. Kim konuşuyor? Sence ne söylüyor?

- Sence kitabın adı ne olabilir?
- Burası neresi? Bu tuvalette neler var? Bizim evimizdeki tuvalete benziyor mu?
- Tuvalette neler yapıyoruz? Büyükler? Çocuklar? Bizim tuvaletimiz nasıl? Bazı tuvaletler alaturka tuvalet, bazıları da alafranga diyerek tuvalet türleri hakkında bilgi verebilirsiniz. Tuvalet yerine kullanılan başka kelimeler de var mı? Senin bildiklerin neler? Wc, hela, 100 numara vb.
- Çocuklar tuvaletini nereye yapıyor? Sen tuvaletini nerede yapıyorsun? Senin lazımlığın var mı? Üstüne nasıl oturuyorsun?
- Tuvaletin içinde su var, burada bir şey yazıyor? "Floşşş" Bu neyin sesi. Başka bildiğiniz sesleri de hatırlayabilirsiniz (rüzgar sesi "vuuu", horlama sesi "horul horul" gibi...)
- Sen hiç kaplumbağa gördün mü? Teo'nun kaplumbağası sence nerede yaşıyor? Teo'nun kaplumbağası tuvaletini nereye yapıyor olabilir? Diğer hayvanların tuvaletini nereye yaptığını biliyor musun? Tuvalete giderken hangi hayvanı yanına almak istersin?
- Evimizde çöplerimizi, atıklarımızı nerede biriktiriyoruz? Sonra o çöpler ne oluyor sence? Bizim yediklerimiz, atıklarımız, ne oluyor acaba?
- Teo kakası geldiğini nasıl anlıyor? Sen kakan/çişin geldiğini nasıl anlarsın?
- Bebekler bez kullanıyor. Sence neden? Büyükler neden bez kullanmıyor? Büyükler bez kullansa nasıl olurdu?
- Teo'nun annesi bezini niye değiştiriyor? Değiştirsin mi? Değiştirmesin mi? Bez nerede değiştiriliyor? Büyüklere bez bağlansa kim değiştirirdi? İşe gidince nasıl olurdu? Birlikte gülebileceğiniz pek çok başka soru...
- Teo kimlerle parka gidiyor? Parkta neler yapıyorlar?

Sen ne zaman parka gidiyorsun? Parkta kimler oluyor? Ne yapıyorlar?
(Parkta çekilmiş fotoğraflarınızı paylaşabilirsiniz.)
Parkta başka hangi oyuncaklar olsun isterdin?
Büyükler parka gitse ne yapar?
Anneannen kaydırdıktan kaysa nasıl olur? vb. sorulara birlikte cevap arayabilirsiniz.

- Teo'nun kaplumbağası neden öfkeleni? Ne olunca öfkelenirsin? Öfkelenince ne yapıyorsun? Ben öfkelenince ne yapıyorum?
- Ne zaman yemek yiyoruz? Yediklerimiz nereden geliyor? Vücudumuza nereden giriyor? En çok ne yemeyi seviyorsun? Teo'nun babası yediklerine ne olduğunu nasıl anlatıyor?
- Neden yediklerimizi çiğniyoruz? Çiğnemezsek ne olur? Çiğnediklerimiz ne oluyor?
- Teo kaka yapmazsa ne olur?
- Kaka/çiş dışarı çıkmak istediğinde sana ne söylüyor? Klozete otururken kullanılan adaptörü niçin kullanıyoruz? Ayakların altına konan tabureyi niçin kullanıyoruz? Tabureyi başka nerelerde kullanıyoruz? Sence lazımlık mı, adaptör mü? Neden?

Bu soruların ucu açık, istediğiniz gibi çoğaltabilirsiniz, başka sorular sorabilirsiniz.

ETKİNLİKLER

1

Tuvalet Ziyareti:

Tuvalet giderek minik bir meyve kabuğu atarak sifonu çekip nasıl bir ses çıktığına ve neler olduğuna birlikte bakarak çocuğunuzun gözlemi üzerine konuşabilirsiniz.

2

Video İzleme:

Linkteki videoyu izleyerek hayvanların kakalarını nerede ve nasıl yaptıkları üzerine konuşabilirsiniz.

Kaynak: <https://youtu.be/CrJhBzadOcw>

3

Geri Dönüşüm Yolculuğu:

Evinizdeki atıkların/çöplerin ne olduğu üzerinde konuşarak geri dönüşüm için evinizdeki kağıt, plastik, cam atık üzerinde görselleri olan kutular hazırlayarak bu materyalleri doğru kutuya atma oyunu oynayabilirsiniz. Ayrı kutular yoksa birlikte yapabilirsiniz.

Malzemeler:

Karton kutular, yapıştırmak için sıcak silikon, ıslak mendil kutusu kapakları, üzerlerini kaplamak için renkli eliş kağıtları.

Hazırlanışı:

Kutunun üzerine ayırtırmak istediğiniz çöplerin görsellerini çıktı alıp yapıştırabilir ya da resimlerini çizebilirsiniz.

- İşlerine koymak için minik çöp poşetleri.
- Elinizde karton yoksa süt kutularından ayrı ayrı çöp kovaları da yapabilirsiniz.

<https://www.hurriyet.com.tr/aile/evde-geri-donum-kutulari-hazirlayalim-mi-41534070>

4

Dans:

“Çişin / kakan geldiğinde ne yapıyorsun?” sorusunu sorarak ortaya çıkan hareketlerden kendi dansınızı geliştirebilirsiniz. Linkteki video-da keyifli bir örnek dans bulabilirsiniz.

Kaynak: <https://www.youtube.com/watch?v=kkZe1v17UeM>

5

Komik Yürüme Taklidi:

Bezin çiş ya da kaka ile dolduğunda nasıl yürüyorsun? Komik şekillerde yürüyerek eğlenceli vakit geçirebilirsiniz.

6

Külot - Atlet Eşleştirme:

Çocuğunuzun ya da anne / babaya ait olan külot ve atletleri; renklerine, materyaline ya da şekillerine göre birlikte eşleştirebilirsiniz.

7

Üzümler ve Kırıntıların Yolculuğu:

Malzemeler:

- 2 adet küçük pet şişe
- Kuru üzüm, ekmek kırıntıları, zeytin gibi güvenli materyaller

Hazırlanışı:

İki pet şişenin alt kısmını kesip başı ve sonu pet şişenin ağzı olacak şekilde birleştirin, yukarıda olan kısımdan zeytin, kuru üzüm gibi yiyecekler, su gibi sıvılarla doldurun. Alt kısmını önce kapakla kapatın, daha sonra açın, atıklarınız buradan dışarı çıksın. Bu faaliyeti yaparken yeme içme ve sindirme işlemini basitçe özetleyebilirsiniz.

9

Kakalar Konuşursa:

Kakan geldiğinde ne diyor? Benimki "gurul gurul" diyor, bazen "pırt" diyor. Seninki ne diyor? Sesle ifade etsen ne dersin?
Kakani/çişini yaptığında ne hissedersin?
Rahatladığını nasıl gösterirsin?

AKLINIZDA BULUNSUN

Tuvalet alışkanlığı kazandırmaya yönelik kaynak kitaplarla ilgili Psikolog / Yazar Büşra Tarçalır'ın instagram hesabından bilgi edinebilirsiniz.

Aşağıda linki yer alan kakalı çişli şarkılar ve videoları eğlenceli olabilir.

Kaynak: <https://www.youtube.com/watch?v=UH2Sm0Wj3Dw>

<https://www.youtube.com/watch?v=qSlUcS0pqy4&t=29s>

Başka bir öykü kitabını birlikte okumak üzere...

#okumakdünyanıbüyütür